

Palveluverkko- valmistelun tilannekuva

julkaistu 25.3.2025

Sini Lilja, sivistysjohtaja

sini.lilja@karkkila.fi

p. 0445446388

25.3.2025

Karkkila
Högfors

Valmistelun nykytila ja taustatietoa

Karkkila
Högfors

25.3.2025

Mikä palveluverkkotyö?

- Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.10.2023 hankkia tarjouskilpailun perusteella Karkkilan kaupungin sivistys- ja hyvinvoinnin toimialan palveluverkon, palvelujen sekä toiminnan kustannusten selvityksen FCG Finnish Consulting Group Oy:ltä.
- Selvityksessä olivat mukana varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä vapaa-aikatoimen palvelut ja kustannukset ja se valmistui alkuvuodesta 2024. Mukana oli FCG:n näkemys siitä, miten varhaiskasvatuksen, opetuksen ja vapaa-aikapalveluiden (työväenopisto ja nuorisotyö) toiminta tulisi Karkkilassa järjestää.
- Selvityksen pohjalta haluttiin kuitenkin useampia erilaisia vaihtoehtoja siitä, missä kouluissa, päiväkodeissa ja tiloissa toimintaa tulevaisuudessa järjestetään eli millaiseksi kaupungin palveluiden kokonaisuus, palveluverkko, muodostuu.

Valmistelun lähtökohdat

- 1) lasten määrän merkittävä lasku tulevina vuosina
- 2) huonokuntoisten tilojen määrä (erityisesti varhaiskasvatuksessa ja työväenopistolla)
- 3) toiminnalliset tarpeet:
 - varhaiskasvatuksen järkevät yksikkökoot (vähintään 3 ryhmää)
 - liikuntatilojen säilyminen
- 4) kaupungin talouden heikko tilanne

Missä mennään?

Tässä esityksessä nähdään kolmen tähän asti valmistellun vaihtoehdot pääpiirteittäin. Vaihtoehdoissa esitetyt joittuvat pääosin vuosille 2026-2029. **Huomioitavaa on, että vaihtoehtojen valmistelu on edelleen (25.3.2025) kesken ja vaihtoehtojen sisältöjä sekä ajikataulusta muokataan huhtikuun 2025 aikana.**

Tavoitteena on, että kaupunginhallitus voisi 5.5.2025 kokouksessaan päättää, minkä eri vaihtoehtojen pohjalta lopulta kaupunkilaisia, lapsia ja henkilöstöä kuullaan.

Varsinainen päätös siitä, miten ja millä vaihtoehdolla edetään, tehdään vasta syksyllä 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä uuden hallituksen sekä valtuuston voimin. Sitä ennen kuullaan lapsia, kaupunkilaisia sekä henkilöstöä erilaisin tavoin.

Taustatietoja

Karkkila
Högfors

25.3.2025

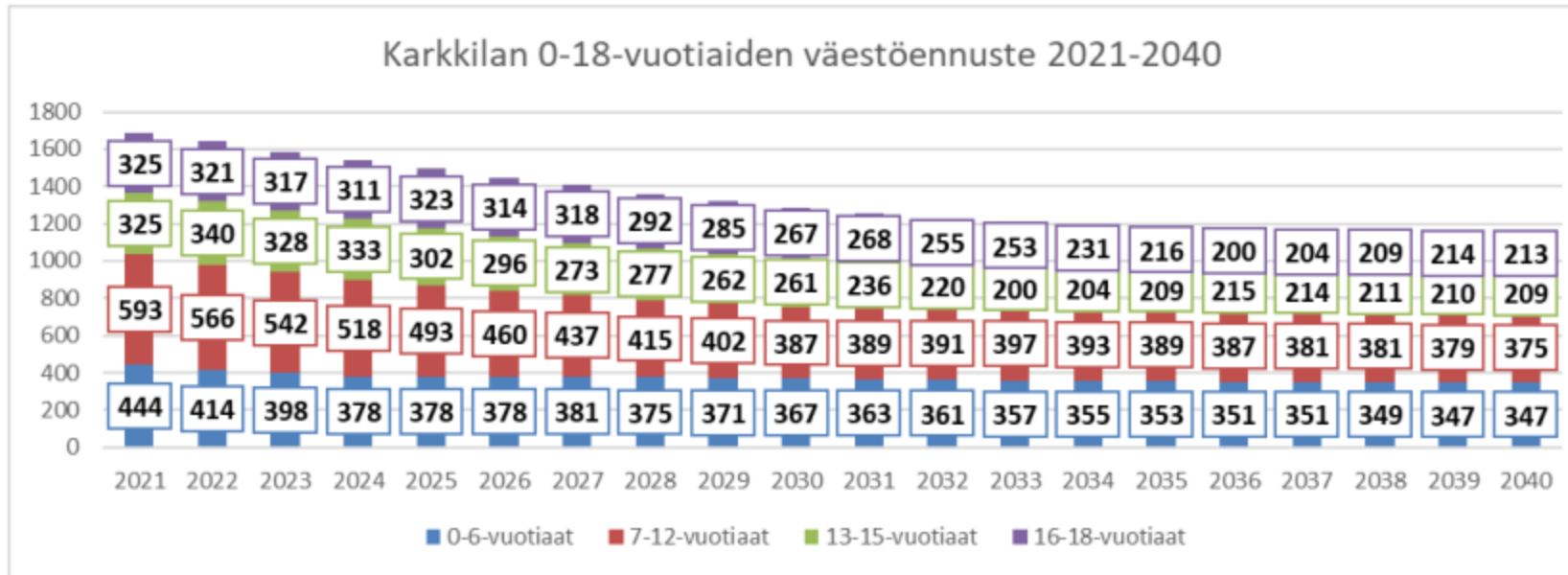
Ikärakenne ja kehitys v. 2000-2023

	0 – 6 v.	7 – 12 v.	13 – 15 v.
2000	668	711	345
2001	638	707	350
2002	630	693	351
2003	639	654	364
2004	652	627	348
2005	680	588	356
2006	693	590	345
2007	710	578	353
2008	719	584	346
2009	737	618	316
2010	758	632	294
2011	736	648	275
2012	727	651	297
2013	702	655	306
2014	659	659	320
2015	670	650	314
2016	625	664	315
2017	594	643	327
2018	541	641	331
2019	506	628	329
2020	462	614	332
2021	450	596	329
2022	420	573	343
2023	400	557	338

- Lasten määrän lasku on ollut huomattavaa vuosien 2000-2023 aikana
- Syntyvyyden laskun vuoksi lasten määrä erityisesti 2015 jälkeen on vähentynyt huomattavasti nuoremmissa ikäluokissa.
- Vuodesta 2015 vuoteen 2023 0 - 6-vuotiaiden lasten määrä on laskenut 270 lapsella.
- 7-12 –vuotiaiden määrä on samassa ajassa laskenut noin 93 lapsella.

Lasten määrän väheneminen v. 2021-2040

Lähde: FCG:n selvitys Karkkilan palveluverkosta

Lasten ja nuorten määrän ennustetaan edelleen laskevan voimakkaasti 2020-luvun ajan, mutta myös tasaisesti 2030-luvulla.

- Lasten määrän lasku jatkuu ennusteen mukaan edelleen 2020- ja 2030-luvuilla. Syntyvyys laskee entisestään ja vaikutukset näkyvät nyt jo erityisesti alakouluikäisten lasten määrässä sekä enenevästi yläkoulussa.
- Vuonna 2024 Karkkilaan syntyi 36 lasta.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen nykytila lv. 24-25

Varhaiskasvatus (154 lasta)

- Haapalan päiväkoti (31)
- Haukkamäen päiväkoti (6)
- Högforsin päiväkoti (46)
- Toivikkeen päiväkoti (43)
- Nyhkälän päiväkoti 5v. (16)
- Perhepäivähoito (12)

Esiopetus (54 lasta)

- Haukkamäki (6)
- Nyhkälä (40)
- Tuorila (8)

Alakoulut (534 lasta)

- Haukkamäki (109)
- Nyhkälä (365)
- Tuorila (60)

Yläkoulu (354 oppilasta)

Lukio (n. 180 oppilasta)

Kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi Karkkilassa on kolme yksityistä päiväkotiä, joissa on noin 53 lasta.

Oppilasmäärät lv. 2024-2025

Alakoulut

	Nyhkälä			Haukkamäki	Tuorila	yhteensä
1.lk	15	14	15	15	9	68
2.lk	16	12	16	20	9	73
3.lk	13	14	14	17	13	71
4.lk	16	15	18	17	8	74
5.lk	20	18	18	17	11	84
6.lk	18	20	19	22	10	89
E 1/3	10					67
E 1/4-5	10					
E 1-3/6	8					
E 1-8	10					
E 2-3	10					
E 4-5	9					
E 5-6	10					
valo	5			1		6
Yhteensä	363			109	60	532

Yläkoulu

	A	B	C	D	E	F	jopo	yhteensä
7.lk	16	21	21	19	21			98
8.lk	15	18	15	16	16	16		96
9.lk	17	18	17	17	18	17	9	113
E 7	5							39
E 7-8	9							
E 7-9	8							
E 8	6							
E 9	11							
yhteensä								346

Lukio

	A	B	yhteensä
24	24	29	53
23	33	31	64
22	25	25	50
21-20	8		8
			175

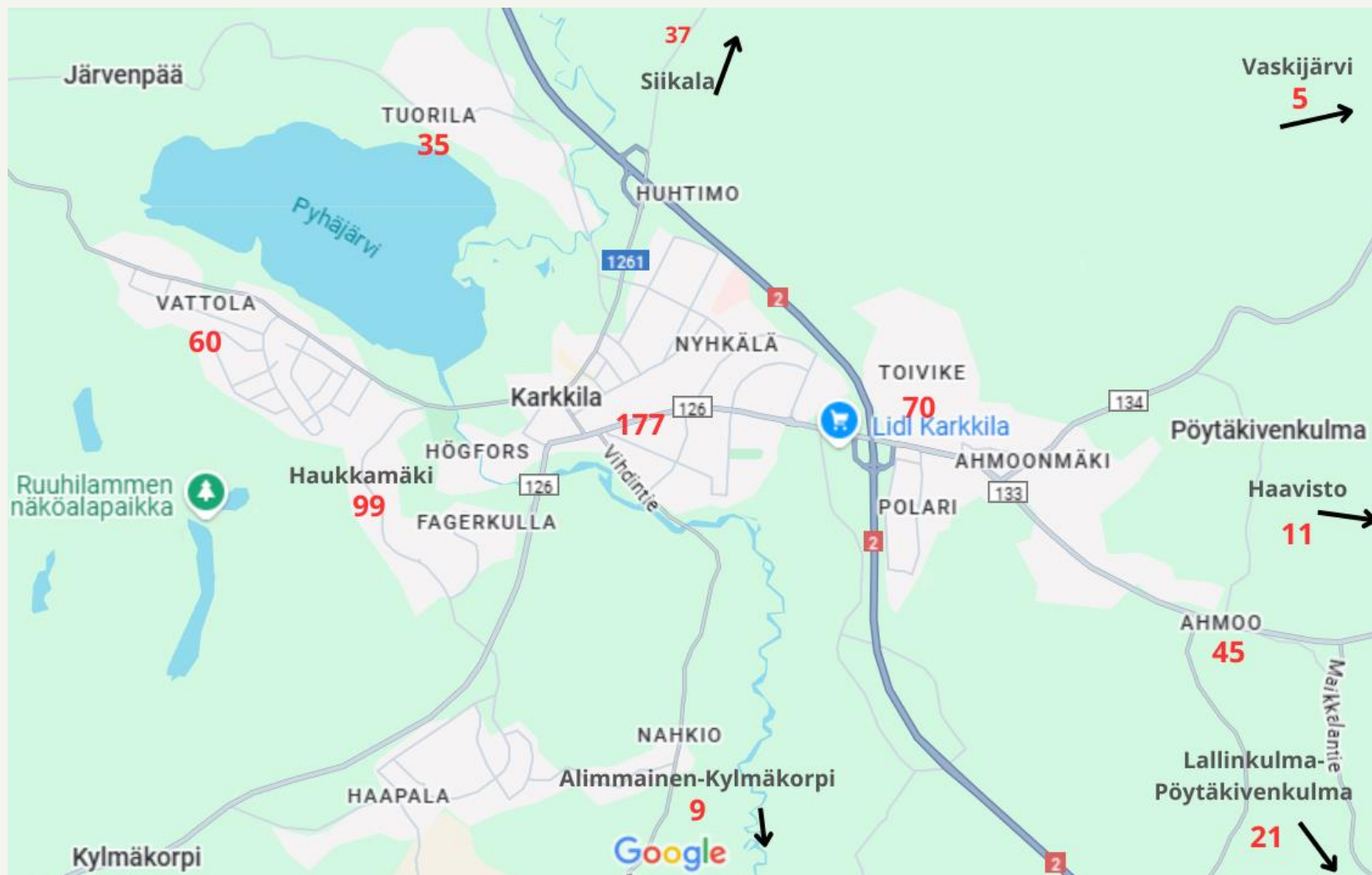
Oppilasmäärän muutoksen vaikutus valtionosuuksiin

luokka- taso	Oppilaat -24	oppilaat -25	oppilaat -26	oppilaat -27	oppilaat -28	oppilaat -29
Yhteensä	532	484	441	404	371	347
Alakoulun oppilaiden vähentyminen		-48	-91	-128	-161	-185
7–9 oppilaat	348	317	301	272	268	256
Yläkoulun oppilaiden vähentyminen		-31	-47	-76	-80	-92
Euromäärinen laskennallinen vaikutus valtionosuuksiin		-764 408 €	-1 296 818 €	-1 952 122 €	-2 253 543 €	-2 590 440 €
		(v. 2027)	(v. 2028)	(v. 2029)	(v. 2030)	(v. 2031)

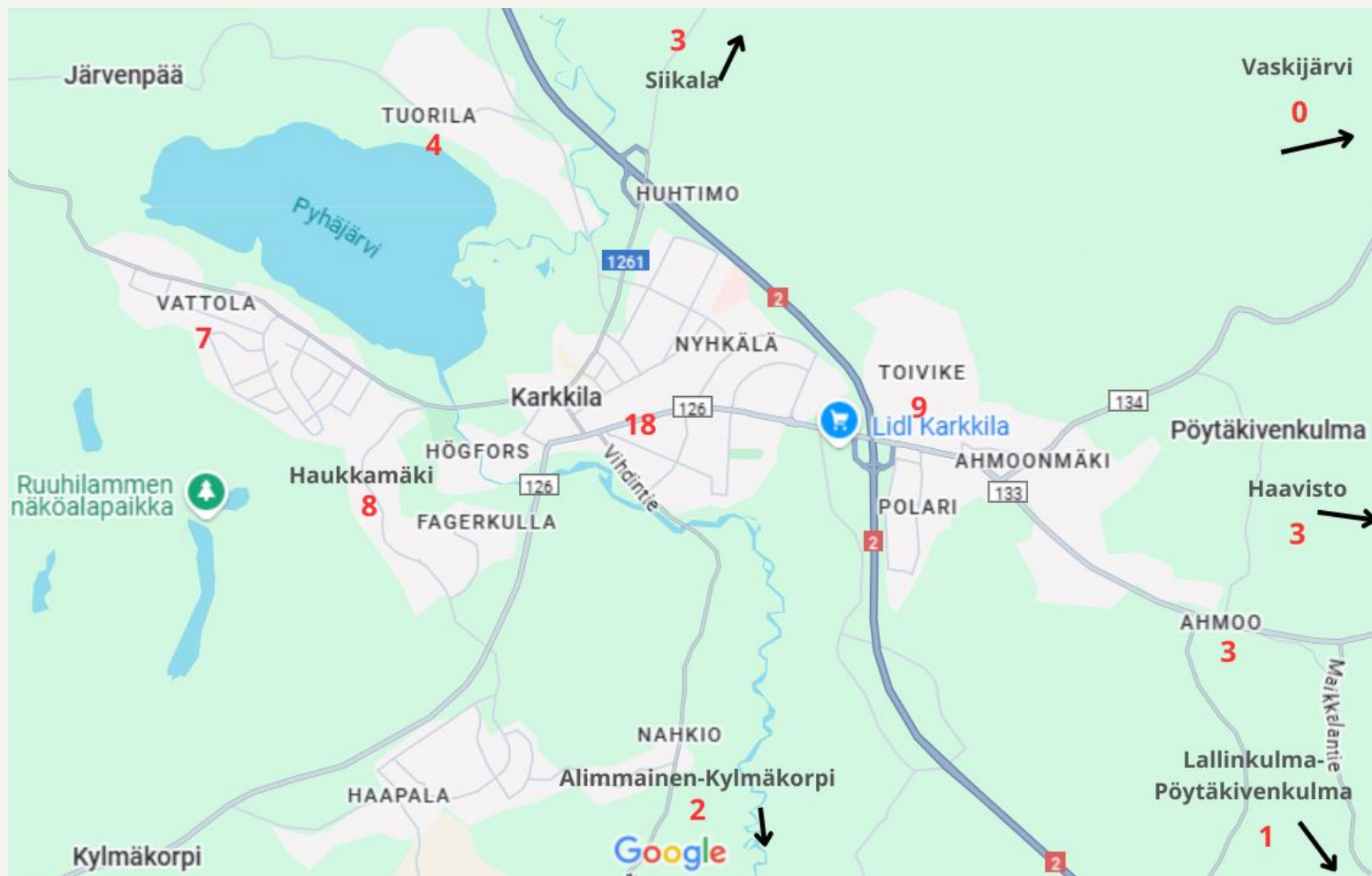
Kunnat saavat rahaa toimintaansa valtiolta valtionosuuksina. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet maksetaan kunkin kunnan ikäluokkakohtaisten asukasmäärien perusteella. Yhden 7-12-vuotiaan lapsen korvaus v. 2025 on 7564,89 € ja 13-15-vuotiaan 12944,95 €.

Lasten määrän väheneminen vaikuttaa Karkkilan kaupungin valtiolta saamaan rahoitukseen. Esimerkiksi vuoden 24 ja 25 välinen lasten määrän lasku aiheuttaa noin –764 400 euron laskennallisen valtionosuuden menetyksen.

Alakouluikäisten määrä alueittain 2022

Syntyneet alueittain 2022

Tilat ja niiden kuntoluokat

Rakennus	Kuntoluokka prosentteina	Korjausvelka 75%
Haukkamäen koulu	80,14 %	
Tuorilan koulu	74,66 %	-13 317
Nyhkälän koulu	87,70 %	
Högforsin pk	70,67 %	-161 637
Toivikkeen päiväkot	63,60 %	-190 601
Haapalan päiväkot	47,86 %	-230 516
Haapalan päiväkodin kerhotilarak.	47,47 %	-45 755
Työväenopisto	49,14 %	-325 292
Työväenopiston kutomo	40,00 %	-181 807

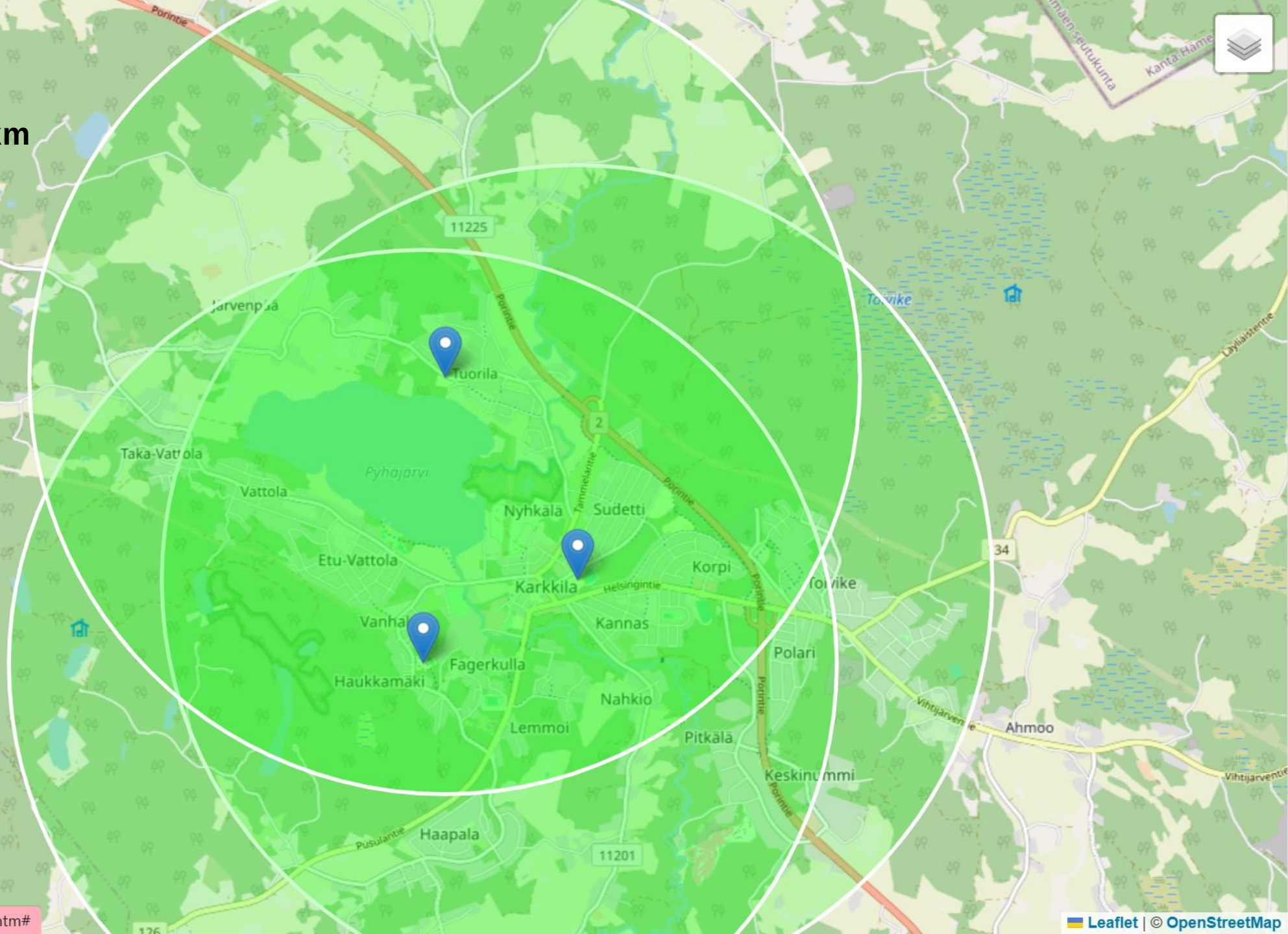
Erityisen heikossa kunnossa ovat tällä hetkellä varhaiskasvatuksen tiloista Haapalan päiväkot ja Toivikkeen päiväkot sekä vapaa-aikapuolelta Työväenopiston tilat.

Rakennuksella ei ole korjausvelkaa, jos kuntoluokka on yli 75%. Eli jos kuntoluokka on esim. 70% on korjausvelkaa 5% rakennuksen jälleenhankinta-arvosta. Yllä on esitetty kuntoluokat ja laskennallinen euromääräinen korjausvelka jokaisesta kohteesta.

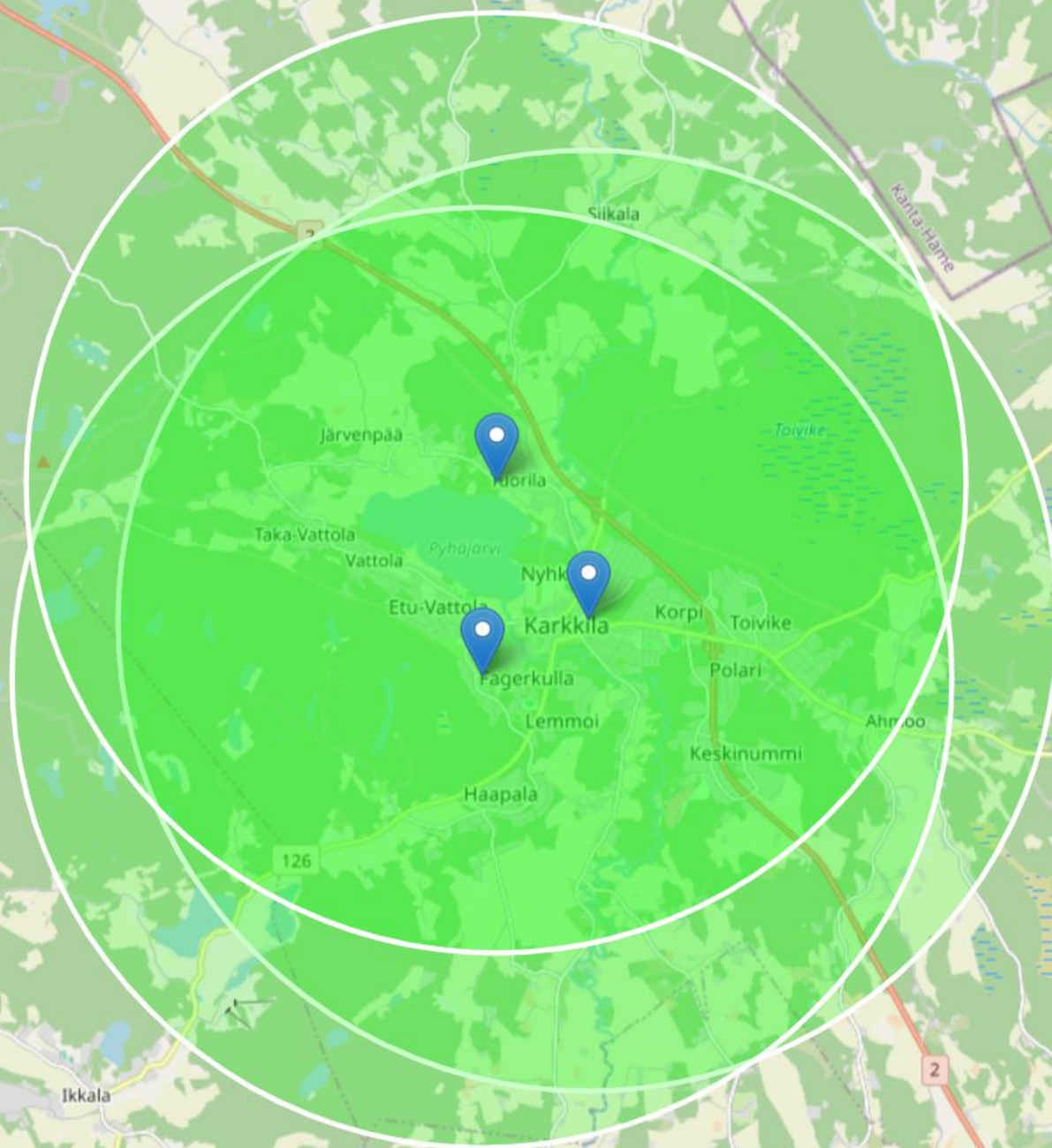
Zoom in

Koulujen sijainti (3km säteet)

500 m

Koulujen sijainti (5 km säteet)

1 km

1 mi

Vaihtoehto A

25.3.2025

**HUOM! Valmistelussa oleva
luonnos**

VAIHTOEHTO A:

- **Varhaiskasvatus:** Varhaiskasvatus keskitetään Tuorilan ja Haukkamäen kouluihin, joista remontoidaan varhaiskasvatuksen yksiköt
- **Esiopetus:** Esiopetus keskitetään Nyhkälän kouluun.
- **Alakoulun opetus:** keskitetään 1.-6. luokkien opetus Nyhkälän kouluun, jonne siirtyvät Tuorilan ja Haukkamäen koulujen oppilaat.
- **Nuorisotilat ja työväenopisto:** Högforsin päiväkodista remontoidaan vapaa-aikakeskus, jossa toimivat työväenopisto, nuorisotila sekä nuorten työpaja.

Vaihtoehto A: swot-analyysi

25.3.2025

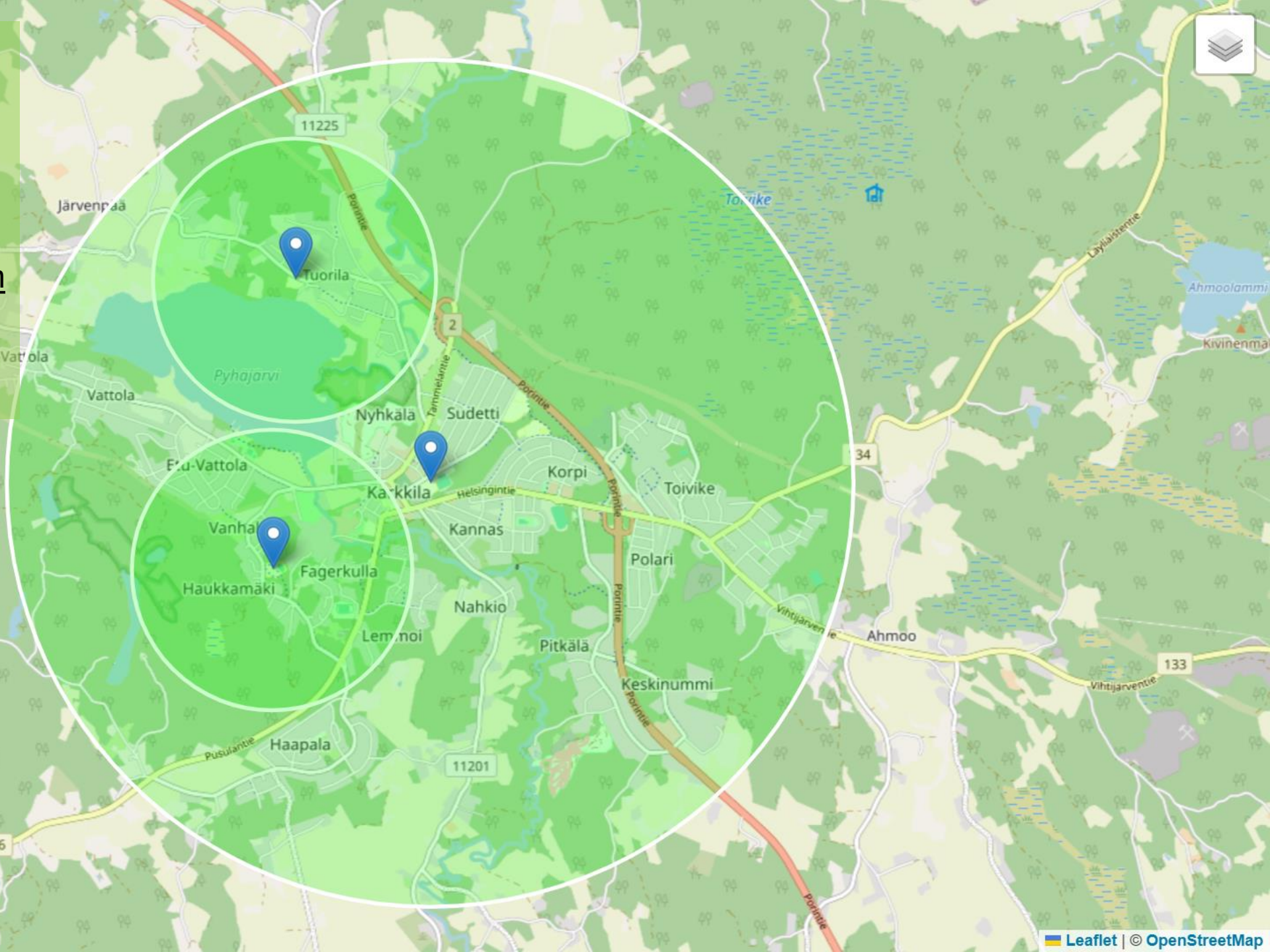
 (S) Vahvuudet	- Yhdenmukainen pedagoginen linjaus ja oppimisen jatkumo – varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen johtaminen selkeytyy. Esi- ja perusopetuksen yhteistyö mahdollistuu johdonmukaisesti - Opettajien yhteistyö ja erikoistuminen – paremmat mahdollisuudet tiimiopettajuuteen ja opettajien pedagogisten vahvuuksien käyttöön - Erityisopetus ja opiskeluhoolto tehokkaammin järjestetty – yksi kuraattori, koulupsykologi ja erityisopettajat voivat palvella koko perusopetuksen ikäryhmää (opiskeluhoollon mitoitukset: 1 kuraattori per 670 oppilasta, 1 psykologi per 780 oppilasta, 1 terveydenhoitaja 460 oppilasta) - Laajemmat oppimismahdollisuudet, kerhot ja valinnaisaineet – isompi oppilasmäärä mahdollistaa monipuolisemmat valinnaisten mahdollisuudet ja laajemman koulupäivän yhteydessä järjestettävän kerhotoiminnan - Resurssitehokkain ratkaisu – keskittyminen yhden alakouluyksikön tarvikkeiden ja toimintojen kehittämiseen - Tilat – toiminta keskittyy kuntoluokiltaan ja korjausvelaltaan parhaisiin tiloihin. Erityisesti varhaiskasvatus sekä työväenopisto. - Selkeä palveluohjaus ja hallinnointi– esi- ja perusopetuksen oppilaaksiottopäätösten teko helpottuu huomattavasti - Nuorisopalvelut – nuorisopalveluiden ulkoiset vuokrat poistuvat ja sijainti on helposti saavutettava - Työväenopisto – liikuntasalien käytön keskittäminen Högforsille koulujen sijaan
 (W) Heikkoudet	- Mahdolliset pitkät koulumatkat – joidenkin oppilaiden matkat voivat pidentyä - Mahdolliset pitenevät varhaiskasvatuksen matkat – joidenkin perheiden matkat pidentyvät - Henkilökunnan ja oppilaiden suuri määrä voi lisätä sosiaalista kuormitusta perusopetuksessa
 (O) Mahdollisuudet (O)	- Monipuolisemmat oppimisympäristöt – varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilojen monipuolisuus. Remontoidut ja tarkoituksenmukaiset tilat. - Joustavammat opetusjärjestelyt – ryhmien joustavampi jakaminen, joustava alkuopetus ja kollegiaalinen tuki - Hyödyntää nykyaikaisia opetusmenetelmiä kuten samanaikaisopetusta ja tiimiopettajuutta
 (T) Uhat	- Toimintakulttuurin muutos ja yhtenäistyminen vie aikaa - Liikenne ja turvallisuus – enemmän koulukuljetuksia, ruuhkautuva koulupiha

Vaihtoehto A:

Alakoulut ja esiopetus
(3 km säde):
Nyhkälässä

Varhaiskasvatus (1 km
säde):
Haukkamäessä ja
Tuorilassa

500 m
3000 ft

Vaihtoehto B

**HUOM! Valmistelussa oleva
luonnos**

Vaihtoehto B:

- **Varhaiskasvatus:** Tuorilan koulusta remontoidaan Tuorilan päiväkotia, Nyhkälän koululla rakennetaan tilaa varhaiskasvatukselle (kuvataidekoulun ja Tanssiopisto Vinhan tilat) ja Haukkamäen koululle remontoidaan tilaa varhaiskasvatukselle.
- **Esiopetus:** järjestetään Nyhkälän koululla ja Haukkamäen koululla (1 ryhmä)
- **Alakoulun opetus:** alakoulun opetusta Nyhkälän koulussa luokille 1.-6. ja Haukkamäessä luokille 1.-4. Tuorilan alueen oppilaiden opetus Nyhkälässä.
- **Nuorisotilat ja työväenopisto:** Högforsin päiväkodista remontoidaan vapaa-aikakeskus, jossa toimivat työväenopisto, nuorisotila sekä nuorten työpaja.

Vaihtoehto B: SWOT-analyysi

25.3.2025

 (S) Vahvuudet	- Mahdollistaa yhteisöllisyyden ja tutun ympäristön säilyttämisen osalle 1.–4.-luokkalaisista - Lyhyemmät koulumatkat ja parempi saavutettavuus osalle perheitä - myös keskustan alueella on kunnallista varhaiskasvatusta - Tilat – toiminta keskittyy kuntoluokiltaan ja korjausvelaltaan parhaisiin tiloihin. Erityisesti varhaiskasvatuksen tilat paranevat selkeästi - Entistä hieman yhdenmukaisempi pedagoginen linjaus ja oppimisen jatkumo – varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen johtaminen selkeytyy - Nuorisopalvelut – nuorisopalveluiden ulkoiset vuokrat poistuvat ja sijainti on helposti saavutettava - Työväenopisto – liikuntasalien käytön keskittäminen Högforsille koulujen sijaan
 (W) Heikkoudet	- 5.–6.-luokkalaiset voivat kokea siirtymän hankalaksi, kun osa siirtyy toiselle koululle kesken alakoulun. - Opettajien yhteistyö voi jäädä kahden erillisen kulttuurin varaan – voi syntyä eriytyneitä pedagogisia käytäntöjä. - Resurssit voivat hajautua – esim. erityisopetuksen ja valinnaisaineiden toteutus voi olla haasteellisempaa. Hankintoja kahteen alakouluopetuksen yksikköön. - Pitkäjänteisyys – tekee toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen vaikeaksi, koska edessä on uusia palveluverkon tarkasteluja Nyhkälän käyttöasteen pienentyessä 2030-lukua kohti. - Pedagoginen tuki – Haukkamäen pienessä kouluyksikössä ei vertaistukea rinnakkaisluokkien opettajilta eikä samanlaista mahdollisuutta hyödyntää opettajien vahvuuksia. - Erityisopetuksen ja opiskeluhoitotyön järjestelyt – Haukkamäessä opiskeluhoitohenkilöstöä paikalla vain joitain yksittäisiä tunteja/viikko. - Pitkäjänteisyys – tekee toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen vaikeaksi, koska edessä on uusia palveluverkon tarkasteluja. - Esiopetuksen johtaminen - esiopetus jakaantuu kahteen yksikköön.
 (O) Mahdollisuudet	- Alkuopetuksen kehittäminen – enemmän panostusta perusluku- ja kirjoitustaitoon sekä leikkiin perustuvaan oppimiseen Haukkamäessä - On ensimmäinen askel laajemmassa palveluverkon kehittämisessä
 (T) Uhat	- Siirtymä 4. luokan jälkeen voi olla pedagogisesti haastava - Opetusresurssien jakaantuminen voi lisätä kustannuksia, jos esimerkiksi kieltenopetusta täytyy järjestää kahdessa paikassa - Opetuksen liiallinen eriytyminen

Vaihtoehto B

Alakoulut (3 km säde):

Nyhkälä 1.-6.

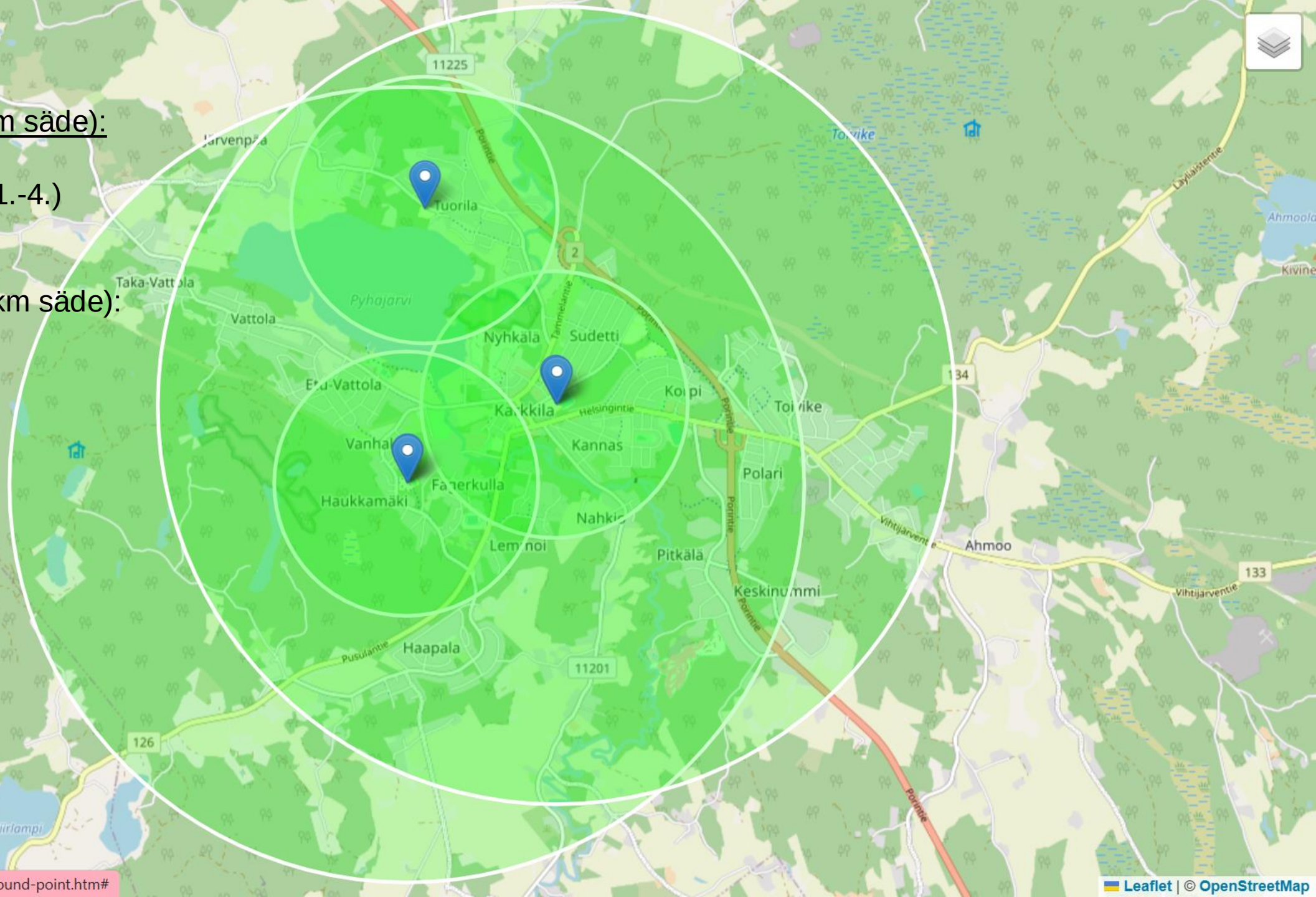
Haukkamäki (1.-4.)

Päiväkodit (1 km säde):

Tuorila

Nyhkälä

Haukkamäki

Vaihtoehto C

**HUOM! Valmistelussa oleva
luonnos**

VAIHTOEHTO C:

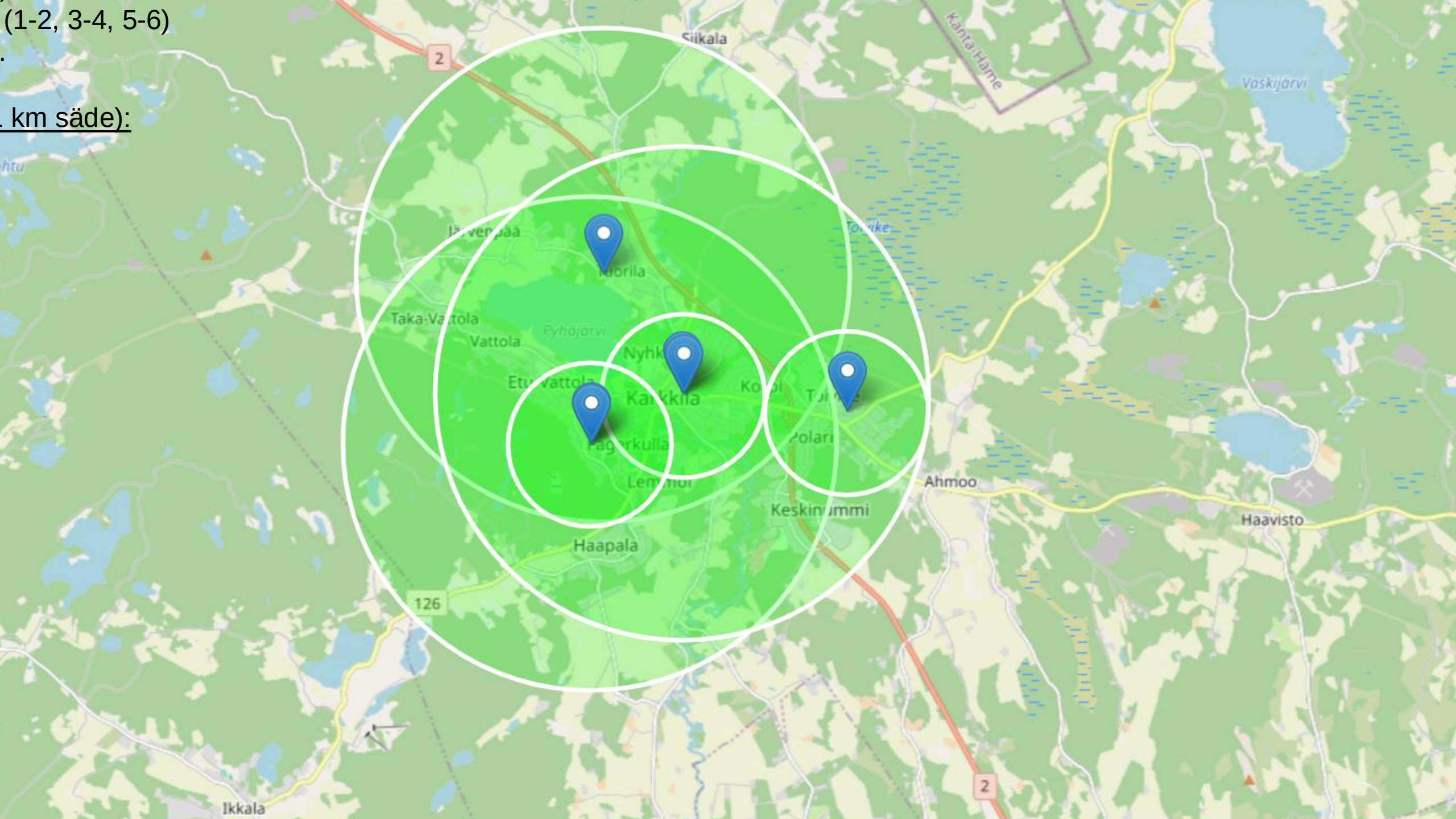
- **Varhaiskasvatus:** Nyhkälän koululle rakennetaan tilaa varhaiskasvatukselle (kuvataidekoulun ja Tanssiopisto Vinhan tilat) ja Haukkamäen koululle remontoidaan tilaa varhaiskasvatukselle. Lisäksi Toivikkeen päiväkotia remontoitaa/rakennetaan uusi päiväkotia/rakennetaan konttipäiväkotia.
- **Esiopetus:** järjestetään Nyhkälän koululla ja Haukkamäen koululla (1 ryhmä)
- **Alakoulun opetus:** järjestetään Nyhkälän koulussa luokille 1.-6., Haukkamäessä luokille 1.-6. (yhdysluokat) ja Tuorilassa luokille 1.-4. (ei yhdysluokkina, vaan kokonaisina vuosiluokkaryhminä)
- **Nuorisotilat ja työväenopisto:** Högforsin päiväkodista remontoitaa vapaa-aikakeskus, jossa toimivat työväenopisto, nuorisotila sekä nuorten työpaja

Vaihtoehti C: swot-analyysi

25.3.2025

 (S) Vahvuudet	- Mahdollistaa paikallisten koulujen säilymisen ja lyhyemmät koulumatkat - Varhaiskasvatuksen tilat ja sijainti - uusi ja moderni päiväkotit sekä kattavampi varhaiskasvatusyksiköiden peittävyys - Nuorisopalvelut – nuorisopalveluiden ulkoiset vuokrat poistuvat ja sijainti on helposti saavutettava - Työväenopisto – liikuntasalien käytön keskittäminen Högforsille koulujen sijaan helpottaa käyttöä
 (W) Heikkoudet	- Pedagoginen epätasaisuus – eri kouluissa voi syntyä erilaisia opetuskäytäntöjä, mikä voi heikentää opetuksen yhtenäisyyttä - Yhdysluokkien pedagoginen haaste – kaikkien oppilaiden tarpeiden huomioiminen voi olla vaikeaa, ja opetus voi kuormittaa opettajia enemmän - Pedagoginen tuki – Kouluissa ei kollegiaalista tukea rinnakkaisluokkien opettajista ja tuen järjestäminen haastavampaa - Erityisopetuksen ja opiskeluhoitotyön järjestely – kouluissa opiskeluhoitohenkilöstöä paikalla vain joitain yksittäisiä tunteja/viikko - Pitkäjänteisyys – tekee toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen vaikeaksi, koska edessä on uusia palveluverkon tarkasteluja Nyhkälän käyttöasteen pienentyessä merkittävästi 2030-lukua kohti - Tilojen optimointi – Uusien tilojen rakentaminen, vaikka toisaalla käyttöasteessa on vajeita - Valinnaisaineet ja kerhot – pieni oppilasmäärä vaikeuttaa monipuolisen kerhotoiminnan järjestämistä kouluilla sekä valinnaisaineiden todellista valinnaisuutta - Nuoristotoimen kustannukset – Ulkoista vuokraa maksetaan kahden vuoden ajan n. 150 000 euroa
 (O) Mahdollisuudet	- Mahdollisuus kokeilla innovatiivisia opetuskäytäntöjä yhdysluokissa - Pienten koulujen pitäminen elinvoimaisina, mikä voi vahvistaa yhteisöjen sitoutumista
 (T) Uhat	- Resurssien sirpaloituminen ja erilaisten pedagogisten linjojen muodostuminen - Erityisopetuksen ja kielenopetuksen toteutus voi olla haastavaa - Pätevä henkilöstön saaminen - luokanopettajien rekrytointi yhdysluokille haastavaa - Lapsimäärän kehitys suhteessa investointeihin – Lapsimäärän kehitys voi tehdä uuteen päiväkotiin investoimisen turhaksi

... km säde):

Lopuksi

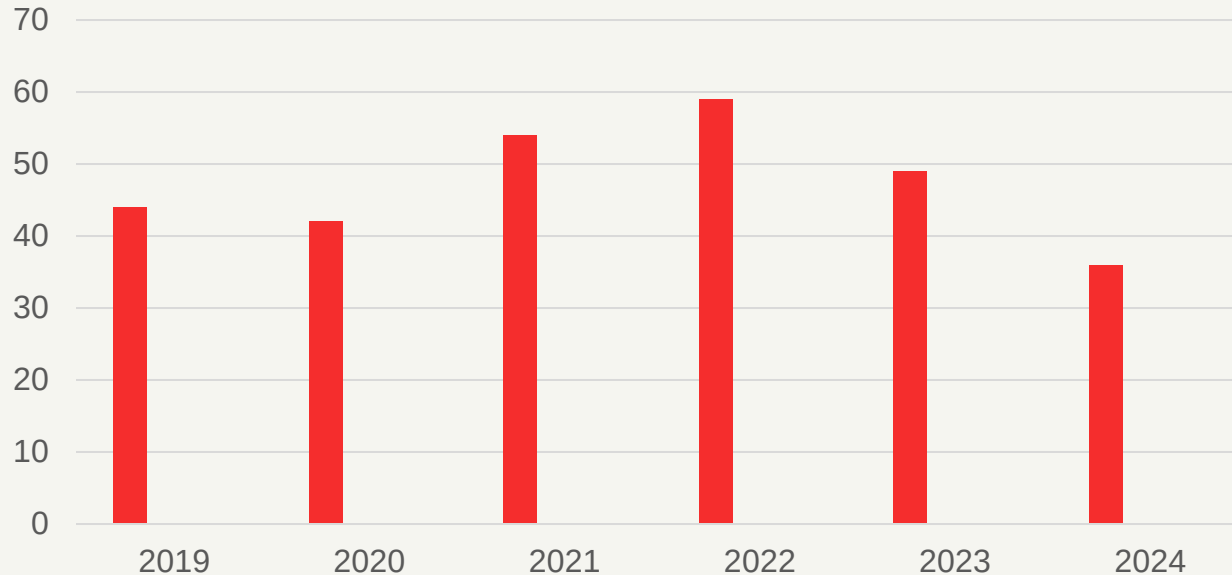
Karkkila
Högfors

25.3.2025

Katsaus 2030-luvulle

Syntyvyys 2019-2024

Pylväsdiagrammi kuvaa vuosina 2019-2024 Karkkilassa syntyneitä ikäluokkia. Keskimäärin syntyvyys on ollut 47,3 lasta vuodessa.

Lukuvuosi	2024-2025	2030-2031	2038-2039
Oppilaita	882	578	423

- Taulukko kuvaa koko peruskoulun eli vuosiluokkien 1.-9. oppilasmäärän nykytilannetta ja kahta lukuvuotta 2030-luvulla. Arvio oppilasmäärästä perustuu vuosina 2019-2024 syntyneiden lasten keskiarvoon (47 lasta/vuosi).
- Vuoteen 2038 tultaessa kaikki Karkkilan perusopetuksen oppilaat vuosiluokilta 1-9 mahtuisivat Nyhkälään.

**Vuonna 2024 syntyneet 36 lasta ovat ensimmäisellä luokalla vuonna 2031.
Miten heidän perusopetuksensa tulisi järjestää?**

**Vuonna 2038 Karkkilan koko perusopetuksessa (1.-9. luokat) on yhteensä arviolta 423 oppilasta.
Miten heidän opetuksensa tulisi järjestää?**

Johtopäätökset

 Paras ratkaisu riippuu siitä, painotetaanko kustannustehokkuutta, pedagogista laatua vai alueellista saavutettavuutta.

Kiitos

